

POSTER SESSION
27 May 2014 TUESDAY 10.15-11.00

HEKİMLERİMİZ TARAFINDAN 1962 YILINDA KAYSERİ'DE REÇETE EDİLEN MAJİSTRAL FORMÜLLERDEN ÖRNEKLER

Eren Demirpolat¹, Ayşe Kübra Karaboğa², M. Betül Yerer Aycan³, M. Mümtaz Mazicioğlu⁴

¹Research Asst., Erciyes University, Faculty of Pharmacy, Dept. of Pharmacology, Kayseri, erendemirpolat@yahoo.com

²Research Asst., Erciyes University, Faculty of Pharmacy, Dept. of Pharmacology, Kayseri,
aysekubrakaraboga@gmail.com

³Assoc. Prof., Erciyes University, Faculty of Pharmacy, Dept. of Pharmacology, Kayseri, eczbetul@yahoo.com

⁴Prof., Erciyes University, Faculty of Medicine, Dept. of Internal Medicine, Kayseri, mazici@erciyes.edu.tr

Majistral ilaç, eczanelerde hazır bulunmayan fakat doktor tarafından reçeteye yazılmış olan formüle göre eczanelerde eczacılar tarafından hazırlanan ilaçlara verilen isimdir. Günümüzde birçok ilacın müstahzar formları eczanelerde kolaylıkla bulunabildiğinden, ilaçların majistral olarak eczanelerde hazırlanması yok denilecek kadar az rastlanır bir durum haline almıştır. Bu durumun oluşmasında müstahzarların giderek daha fazla oranda reçete edilmesi kadar, reçetelerde karşılaşımla sıklığının azalmasıyla birlikte eczane laboratuvarlarının zamanla küçülmesi ve işlevselliğini yitirmesi de etkilidir. Bu iki durum birbirini tetikleyerek zamanla majistral ilaçların reçete edilmesini ve hazırlanmasını neredeyse yok noktasına getirmiştir. Günümüzde öncelikle dermatoloji uzmanları olmak üzere bazı doktorların yazdığı birkaç majistral formül dışında reçete edilmiş majistral ilaca rastlamak pek mümkün değildir. Müstahzarlar her ne kadar temin kolaylığı sağlıyor olsa da standart ürünlerdir ve bir bakıma majistrallere göre daha az hasta odaklıdır. Majistral ilaçların sıklıkla reçete edildiği ve eczaneler tarafından hazırlandığı dönemlerde eczaneler temelde iki kısımdan oluşmaktaydı. Reçete kabul ve ilaç yapım kısmı olarak adlandırılan bu iki bölüm arasında bulunan küçük bir pencere ile birbirine bağlanmaktaydı. Reçeteler hazırlanmak üzere bu pencereden verilmekte ve hazırlanan majistraller yine bu pencereden reçete kabul kısmına ulaştırılmaktaydı. Droglar özel tahta kutularda ya da ahşap çekmecelerde isimleri üzerinde Latince ya da Fransızca yazacak şekilde muhafaza edilirdi. Merhemler, hülasalar porselen kaplarda, sıvı ilaçlar ve yağlar cam kaplarda isimleri genellikle Fransızca olacak şekilde bu kapların üzerine yazılmaktaydı. Eczanenin yerleşim ve düzeni şimdiki eczanelerle kıyaslandığında majistral ilaçların öneminin anlaşılmasında ölçü olarak kullanılabilir. Bu çalışmada, döneminin hasta kabul yoğunluğu yüksek olan eczanelerinden Sümer Eczanesi'ne (Kayseri) 1962 yılı Aralık ayında gelen majistral reçete örneklerinden bazıları yer alacaktır.

Anahtar Kelimeler: Majistral ilaç, Kayseri, Sümer Eczanesi

EXAMPLES OF MAGISTRAL FORMULAS FROM THE YEAR 1962 IN KAYSERİ

Magistral medication is freshly prepared in community pharmacies according to doctor's prescription. Nowadays, they are rarely prepared because most of factory made medications are easily accessible and magistrals are nearly forgotten. Smaller and unfunctional pharmacy laboratories as well as prescribing factory made medications by doctors more than before, play a huge role on this fact. These two factors trigger each other. In course of time, this makes the magistrals become unavailable. It is not possible to see magistrals nowadays, except a couple of formulations which are prescribed especially by dermatologists. Even though, factory made medications are easy to provide, they are standard preparations and in some point of view, they are less patient oriented than magistrals. Magistrals are specifically prescribed to each patient and prepared in pharmacies according to the doctor's own recipe. Also these type of medications are advantageous for pharmacist in terms of showing their professional knowledge and proving themselves. During the period of time when magistrals are prescribed commonly, pharmacies have two separated zones, named prescription acceptance and preparation. A small window connects them with each other. Prescriptions are taken from this window and after the preparation, magistrals are given to from the same window. Dregs which have their French or Latin names on them, are stored in wooden boxes and drawers. Ointments and extracts are kept in porcelain pots while liquids and oils are stored in glass ones. They have French names on their pots too. The configuration and setup of a modern pharmacy compared to former ones, could be used as a measurement to see how magistrals are forgotten.

In this study, we used prescription record book of the Sumer Pharmacy (Kayseri) which was very popular in its time. Some magistral formulations that are recorded in December 1962, are going to be presented.

Keywords: Magistral, Kayseri, Sumer Pharmacy